

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ЧИРАКЪТ НА МАГЪОСНИКА

chitanka.info

В едно царство живеела бабичка, много стара и бедна. Тя имала едно момче: искало ѝ се да го даде на някакъв лек занаят: малко да работи, а много да печели. Ала когото попитала, все на смях я вземали и ѝ се подигравали.

— Я гледай пък тая! Слушай, бабо: целия свят да обиколиш, такъв занаят не можеш намери.

А на бабата се не вярвало. Продала що имала, па рекла на сина си:

— Хайде, стягай се: ще вървим да си търсиш занаят!

Приготвили се и тръгнали. Ходили от град на град, но занаят, какъвто искала бабата, никой не знаел. Веднъж ги срещнал един човек и попитал бабата:

— Защо си угрижена, бабо?

— Как да не съм, синко, угрижена, като ме е зло налегнало? Водих момчето си тук-там, никой не го взема без пари да го научи на лек занаят.

— Дай го на мене, бабо: аз ще го науча — казал човекът. — След три години ела тука и си го вземи. Но едно помни: ако познаеш сина си, ще ти го дам, а за учението няма да ти взема ни стотинка; ако ли не го познаеш, той ще остане при мене завинаги.

Бабата си рекла на ума: „Как да не позная детето си? Че може ли такова нещо?“

Зарадвала се тя, та и не попитала какъв е този човек, де живее и с какво се прехранва — дала момчето, взела си сбогом и не го видяла цели три години.

А оня бил магьосник.

Изминали се трите години. Когато дошъл определеният ден, още сутринта бабата се озовала на мястото и седнала на един камък да чака. Дошъл магьосникът и я попитал:

— Какво има, бабо? За момчето ли дойде?

— За него, синко. Тука ли е?

— Тук е, тук е, бабо! — рекъл магьосникът и изсвирил с една свирка.

Изведнъж изскочили дванадесет пчели. Бръмчат, обикалят край бабата, ще я ужилят; тя току маха с ръка и се варди.

Засмял се магьосникът и ѝ рекъл:

— Не бой се, бабо, не бой се! Тука е синът ти. Можеш ли го позна? Ако го познаеш, вземи си го.

— Синът ми ли? — рекла бабата. — Как ще бъде тука синът ми? Аз ти дадох момче, а това са пчели!

— Не са пчели, бабо, а са дванадесет момци. Те всички са дирили лесен занаят и са дошли при мене да ги науча. Единадесетте са останали завинаги при мене, защото родителите им не са могли да ги познаят; дванадесетият е твоят син: ако не можеш го позна — и той ще остане.

Пребледняла бабата и запитала:

— Как да го позная? Те всичките си приличат като капки роса.

В това време една пчелица подхвърквала към бабата, но тя се уплашила и я пропъдила.

— Ах, проклетата — извикала, — щеше да ме ужили.

— Е, позна ли сина си? — попитал пак магьосникът.

— Не можах.

— Тогава ще дойдеш чак подир три години. Пчелата, която пропъди преди малко, беше твоят син, ала ти не можа да го познаеш.

Заплакала бабата и се върнала сама-самичка. Дочакала трите години и пак отишла на уреченото място. Дошъл и тоя път магьосникът, свирнал три пъти със своята свирка, и прилетели дванадесет бели гълъба.

— Познай сега момчето си, бабо!

Гледала бабата, гледала: и пера, и опашки, и глави все еднакви, как ще го познае? Всичките стоят неподвижно, а само един се разхожда насам-нататък, пъха си човката в перата и ги чисти.

— Не, рекла бабата — няма го тук сина ми.

— А този гълъб, който си чистеше перата, кой е? Нали е синът ти! Хайде сега, щом не го позна, иди си, па ела пак подир три години. Ако и тогава не го познаеш, няма да го видиш никога.

Върнала се пак бабата угрижена. Минали се трите години. Отишла тя да чака за последен път. Дошъл магьосникът, пак изсвирил три пъти и тутакси изскочили дванадесет млади кончета: всичките на една големина, сиви, и гривата им все на една страна.

— Е, бабо, познай сега сина си.

Станала бабата, почнала да заглежда кончетата, но никаква разлика не можала да забележи между тях. Когато се приближила

третия път, едно конче тропнало с крак в земята и изгледало бабата. „Този ще да е“ — си помислила бабата и рекла:

— Ето моя син!

— Позна го — извикал магьосникът. — Но той сбърка, че ти се обади: инак никога не би го познала. Хайде сега вземи си го, па си вървете със здраве!

Тутакси кончето се обърнало на момче и тръгнало с майка си.

— Е, майко — попитал я синът, — как прекара самичка?

— Много зле, синко.

— Сега бъди спокойна: цяла жълтица ще спечелиш.

— Жълтица ли? — извикала бабата. — А как ще я спечеля?

— Почакай малко! Чуваш ли, че ловци гонят дивеч?

Погледнала бабата: ловци гонят лисица и не могат да я хванат; припка тя да се скрие в дупката си.

— Аз ще се обърна на хрътка — рекъл синът — и ще уловя лисицата. Щом ловците почнат да викат, кажи им, че твоето куче е хванало лисицата. Те ще искат да ме купят, а ти ще поискаш жълтица. Само едно да внимаваш: да не продадеш ремъка около шията ми.

Като рекъл тъй, момъкът тропнал с крак и се обърна на хрътка. Погнал лисицата и я уловил. Ловците почнали да се карат с бабата, че им отнела лова. Искали да ѝ вземат лисицата. Но бабата настоявала, че я е хванала нейната хрътка — и не я давала. Тогава ловците рекли:

— Продай ни това куче!

— Да ви го продам.

— Колко пари искаш?

— Една жълтица.

— Много скъпо, бабо.

— Сами виждате колко добро е кучето.

Те ѝ дали една жълтица. Но когато тя почнала да сменя ремъка от врата на хрътката, ловците я спрели и не го давали.

— Аз не продавам ремъка — рекла бабата, — кучето продавам.

— Не може, не може — викали ловците: — който купи кучето, купува и ремъка.

Бабата помислила, помислила, па го дала.

Тръгнали ловците, гледат: друга лисица бяга напреде им. Пуснали те своите кучета подир нея, ала те я гонили, гонили и не могли да я уловят.

— Да пуснем — казали — новото куче.

Пуснали го, но лисицата избягала на една страна, а кучето — на друга. Отишло при майка си, тупнало се в земята и станало пак момче.

След някой ден и друг синът рекъл на бабата:

— Аз ще се обърна на птичка, а ти ще ме занесеш на пазара и там ще ме продадеш за две жълтици. Само едно помни: клетката няма да продаваш, защото инак няма да се върна.

Като рекъл тъй, синът подскочил и се превърнал на най-хубавата птица, каквато има на земята: той станал райска птица.

Турила я бабата в едва хубава клетка и тръгнала да я продава. Хората се натрупали — да гледат птицата, ала на всички се виждала скъпа. Там бил и магьосникът. Щом видял бабата, той я познал и разбрал каква птица продава; но бабата не го познала.

— Колко искаш за птицата, бабо? — питат хората.

— Две жълтици — дума бабата.

— Че не са ли много две жълтици за една птица?

— Ех, много са, ама и птицата е хубава.

Дошъл при бабата и магьосникът и я запитал колко иска.

— Две жълтици — рекла тя.

Дал той парите и взел птицата с клетката.

— Не — казала бабата, — аз продавам птицата без клетката.

— Не може, не може — викнал магьосникът. — Без клетка не я искам.

Намесили се хората и не му дали клетката. Взел магьосникът птицата и я занесъл у дома си. Влязъл вкъщи и почнал да се хвали на дъщеря си:

— Мила дъще — рекъл той, — купих нашия юнак.

— Къде е? — попитала тя.

— Ето го! — рекъл бащата и подал птичката на момичето си, ала тя плеснала с криле и отлетяла.

Отишла си бабата и намерила сина си у дома. Стегнали се те, направили си нова къща. Бабата се разхождала из пруста и все поглеждала през прозореца, но не била доволна.

— Какво си се угрижила, мамо? — попитал я синът й.

— Няма нищо, синко; всичко хубаво, само едно ни трябва още: къщата ни — къща, ала дворът е празен: нямаме ни крава, ни кон, ни кокошка. Пък без туй къща не може.

— И на това ще се намери леснина. Аз ще се обърна на младо конче, а ти ме заведи на пазара и ме продай за три жълтици. Само гледай: кончето ще продадеш, а юздата — не.

Като рекло тъй, момчето подскочило и се обърнало на младо, хубаво конче. Бабата го хванала за юздата и го завела на пазара. Заобиколили я търговците и почнали да се пазарят: този дава жълтица, онзи — две, а бабата не отстъпва: три жълтици и туйто — ни пара подолу.

— Много скъпо искаш, бабо!

— Скъпо наистина, ама и кончето го бива. Такова конче не можете намери. Него ли купите вие, царят ще го купи.

В тоя миг дошъл магьосникът: — Колко пари искаш, бабо? — Три жълтици.

— На ти три жълтици.

Дал ѝ парите и се метнал на кончето.

— Чакай! — рекла бабата. — Дай ми юздата: аз ти продадох само коня.

— Де се е чуло и видяло, бабо, кон без юзда да се продава? Я се махни!

Бутнал коня и отминал. Тогава чак се досетила бабата кой е този, дето е купил коня. Заплакала, взела да го кълне, па си тръгнала.

А магьосникът три дни и три ноци не оставил кончето на мира: разкарвал го по гори, по полета, по хълмове, додето отмалее съвсем. Върнал се у дома си, вързал го за плета и отишъл да се похвали на дъщеря си.

— Нека пак избяга! — извикал той.

— Кой, тате?

— Нашият чирак. Ето го къде дреме привързан.

Припнала момата да види коня. Отишла — гледа: съсипан от препускане и потънал цял в пот, вързан толкова на късо, че главата си не може да обърне. Домъчняло на момата за измъченото конче, па рекла: „Ах, бедното! Колко ли си гладно и жадно! Чакай да ти поотпусна юздата, че да те назовя и напоя.“

Като го поотвързала, конят се изскубнал из ръцете ѝ. Хукнал през полето и се изгубил.

— Татко! — извикала момата. — Конят избяга. Рекох да го поразслабя, той се изскубна из ръцете ми и хукна да бяга.

Като чул това, бащата ударил с крак в земята, станал вълк и се впуснал подир коня. Тича, хвърля се, насмалко да го улови да го разкъса. Тупнал конят с крак в земята, тутакси станал на гълъб и хвъркнал нагоре. Подскочил вълкът, станал на орел, хвъркнал, та погнал гълъба: малко останало да го хване. Гледа гълъбът: наблизко тече река — гмурнал се и се обърнал на шаран; а орелът след него нирнал във водата и станал на щука. Но шаранът се пъхнал в един подмол; щуката плувнала подире му, малко останало да го хване за опашката. Притаила се пред подмола, ала шаранът бил хитър, та се скрил и само поглеждал — да види още ли е там щуката.

Тъй стояли три дена и три ноци. Щуката по едно време задрямала, а шаранът избягал из дупката и плувнал по реката. Плувал, плувал, стигнал до брода, дете царската дъщеря белела платно и го сапунисвала; изскочил от водата и се обърнал на златен пръстен пред краката ѝ. Видяла царската дъщеря пръстена, взела го и го турила на пръста си. А щуката се обърнала на младо момче. Отишло то при момата и си поискало пръстена:

— Ти ми намери пръстена в реката, дай ми го: аз преди малко го изгубих.

Дръпнала царската дъщеря пръстена и го захвърлила на брега. Той се счупил на дребни като зърна късчета и едно от тях се завряло под обувката на царската дъщеря. Магьосникът тутакси се обърнал на петел и почнал да кълве зърната. Като ги изкълвал, изплющял с крила и закрепял:

— Кукуругууу! Когото исках, удавих го! Каквото исках, направих го.

Но тозчас изскочило последното зрънце изпод обувката на царската дъщеря и се обървало на сокол. Като се хвърлил оня ми ти сокол върху петела, че като почнал с острите си нокти да го дере и с клюна да го кълве наоколо станало само на перушина. Разкъсал соколът петела и го изял.

След туй се тупнал в земята и станал на млад момък — такъв хубавец, какъвто нямало друг по земята. Царската дъщеря го харесала и се омъжила за него. Той повикал и майка си в двореца.

Майка и син заживели толкова честито, колкото е възможно само в приказките.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.